

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KREDITNIM UNIJAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim unijama sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. točka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 41/2001- pročišćeni tekst i 55/2001).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Hrvatski sabor donio je Zakon o kreditnim unijama 15. prosinca 2006. godine koji je objavljen u Narodnim novinama, broj 141/06, te je stupio na snagu 1. siječnja 2007. godine.

Zakonom o kreditnim unijama uređuju se uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih unija te nadzor nad poslovanjem kreditnih unija.

Obzirom da je danom stupanja na snagu ovog Zakona prestao važiti Zakon o štedno-kreditnim zadrugama (Narodne novine, broj 84/2002) sve štedno-kreditne zadruge su u propisanom roku trebale odlučiti o preoblikovanju, odnosno donijeti odluku o nastavku rada kao kreditna unija, ili se preoblikovati u štednu banku ili donijeti odluku o prestanku štedno-kreditne zadruge i pokrenuti postupak likvidacije. Više od 80 štedno-kreditnih zadruga pokrenulo je postupak likvidacije.

Štedno-kreditne zadruge u likvidaciji mogu obavljati samo poslove za provedbu postupka likvidacije. Navedeni poslovi će trajati dulje vremensko razdoblje te se u praksi javila potreba propisivanja i uređivanja nadzora nad štedno-kreditnim zadrugama u likvidaciji. S tim u vezi bilo je potrebno propisati i prekršajne odredbe za štedno-kreditne zadruge u likvidacije koje postupaju protivno odredbama ovoga Zakona.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu.

IV. OBRAZLOŽENJE PIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbom članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003,

58/2004 i 39/2008) propisana je mogućnost da se iznimno zakon može donijeti i po hitnom postupku kada to zahtijevaju interesi obrane i drugi osobito opravdani državni razlozi, odnosno kada je to nužno radi sprječavanja ili otklanjanja većih poremećaja u gospodarstvu.

Izmjene i dopune Zakona o kreditnim unijama predlažu se iz razloga što veliki broj postojećih štedno-kreditnih zadruga nisu mogle uskladiti svoje poslovanje s odredbama Zakona o kreditnim unijama te su pokrenule postupak likvidacije. S obzirom da je više od 80 štedno-kreditnih zadruga pokrenulo postupak likvidacije javila se potreba provođenja nadzora nad navedenim pravnim subjektima. S tim u vezi potrebno je izmijeniti odnosno dopuniti važeći Zakon o kreditnim unijama kako bi se spriječili ili otklonili poremećaji u gospodarstvu.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KREDITNIM UNIJAMA

Članak 1.

U Zakonu o kreditnim unijama (Narodne novine, broj 141/2006) u članku 17. stavku 1. alineja 3. briše se.

Članak 2.

U članku 23. stavku 1. točka 3. riječi „stavka 3.“ zamjenjuju se riječima „stavka 2.“.

Članak 3.

U članku 38. stavak 3. briše se.

Članak 4.

Članak 56. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Hrvatska narodna banka propisat će postupak i način obavljanja nadzora, te sastavljanje i dostavljanje zapisnika o obavljenom nadzoru.“

Članak 5.

Iza članka 75. dodaje se novi članak 75.a koji glasi:

„Članak 75.a

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj štedno-kreditna zadruga koja:
 1. u postupku likvidacije sklapa poslove suprotno odredbama ovoga Zakona
 2. ne omogući nadzor ovlaštenim službenicima Ministarstva financija u skladu s odredbama ovoga Zakona i pod zakonskih akata koji će se donijeti na temelju ovog Zakona;
 3. ako u postupku likvidacije ne izvještava Ministarstvo financija o poslovima iz članka 85.b stavak 3. ovog Zakona;
 4. ako u postupku likvidacije ne izvještava Hrvatsku narodnu banku o poslovima iz članka 85. b stavak 4. ovog Zakona.
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i likvidator štedno-kreditne zadruge u likvidaciji, novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 30.000,00 kuna“

Članak 6.

U članku 85. stavku 4. točka riječi „Zakona o bankama („Narodne novine, br. 84/02.)“ zamjenjuju se riječima „zakona koji uređuju poslovanje banaka“.

Članak 7.

Iza članka 85. dodaje se novi podnaslov i novi članci 85.a, 85.b i 85.c koji glase:

„NADZOR ŠTEDNO KREDITNIH – ZADRUGA U LIKVIDACIJI

Članak 85.a

- (1) Nadzor štedno-kreditnih zadruga u likvidaciji, a do završetka postupka likvidacije, sukladno odredbama ovog Zakona, drugih zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona, ovlašteno je obavljati Ministarstvo financija.
- (2) Nadzor poslovanja štedno-kreditnih zadruga u likvidaciji provode službenici Ministarstva financija na temelju ovlaštenja ministra financija.
- (3) Ministar financija donijet će pravilnik kojim će se propisati postupak nadzora štedno-kreditnih zadruga u likvidaciji u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (4) Iznimno od odredbi ovog članka nadzor štedno-kreditnih zadruga u likvidaciji pokrenut rješenjem Hrvatske narodne banke sukladno odredbama članka 80. stavak 6. ovoga Zakona provodi Hrvatska narodna banka.

Članak 85.b

- (1) Štedno-kreditna zadruga u likvidaciji ne smije primati nove štedne uloge, produživati dospjele oročene štedne uloge, odobravati nove kredite, niti produživati dospjele kredite, obavljati mjenjačke poslove, kao ni sklapati druge poslove izuzev onih koji su potrebni za unovčenje likvidacijske mase radi podmirenja obveza štedno-kreditne zadruge u likvidaciji.
- (2) Tijekom postupka likvidacije štedno-kreditna zadruga u likvidaciji dužna je najmanje jednom godišnje izvještavati Ministarstvo financija o tijeku postupka likvidacije.

Članak 85.c

- (1) Ako likvidator utvrdi da imovina štedno-kreditne zadruge u likvidaciji nije dovoljna za plaćanje potraživanja svih vjerovnika štedno-kreditne zadruge, dužan je bez odgode o tome obavijestiti Ministarstvo financija i podnijeti prijedlog za otvaranje stečaja.
- (2) Na stečaj štedno-kreditne zadruge u likvidaciji primjenjuju se odredbe propisa koji uređuju stečaj.

Članak 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE ODREDBI KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KREDITNIM UNIJAMA

Uz članak 1.

Ovim člankom briše se članak 17. stavak 1. alineja 3. jer se istom onemogućava osnivanje kreditnih unija po načelu zaposlenja ili zanimanja. Naime, propisano je da član uprave mora imati odgovarajuće iskustvo i da mora biti u radno odnosu sa kreditnom unijom. To znači da se ne može osnovati kreditna unija npr. liječnika ili frizera jer je malo vjerojatno da će među svojim članovima naći osobu koja bi imala odgovarajuće iskustvo i koja bi napustila svoje zanimanje da bi upravljala kreditnom unijom.

Uz članak 2.

Ovim člankom vrše se potrebne izmjene s obzirom na pozivanja na druge članke budući da je članak 38. stavak 3. izbrisan ovim izmjenama

Uz članak 3.

Ovim člankom briše se članak 38. stavak 3. jer je neprovediv obzirom da ukupni iznos članskih udjela i oblikovanih pričuva kreditne unije ne smije biti manji od iznosa iz članka 38. stavka 2., a koji govori o stopi solventnosti.

Uz članak 4.

Ovim člankom proširuje se ovlast Hrvatske narodne banke na način da Hrvatska narodna banka propisuje postupak i način obavljanja nadzora, te sastavljanje zapisnika o obavljenom nadzoru.

Uz članak 5.

Ovim člankom dopunjuju se prekršajne odredbe ovog Zakona u slučaju kada štedno – kreditna zadruga u likvidaciji, odnosno likvidator štedno – kreditne zadruge u likvidaciji, postupa suprotno odredbama Zakona o kreditnim unijama.

Uz članak 6.

Ovim člankom mijenjaju se odredbe članka 85. stavka 4. s obzirom da su se nakon stupanja na snagu Zakona o kreditnim unijama (Narodne novine broj 141/06) izmijenili zakoni koji uređuju poslovanje banaka.

Uz članak 7.

Ovim člankom uvodi se novi naslov koji regulira nadzor na štedno – kreditnim zadrugama u likvidaciji.

Članak 85. a određuje tijelo koje je ovlašteno obavljati nadzor štedno-kreditnih zadruga u likvidaciji te propisuje obvezu donošenja pravilnika o nadzoru štedno – kreditnih zadruga u likvidaciji. Iznimno propisuje da nadzor štedno – kreditnih zadruga u likvidaciji pokrenut rješenjem Hrvatske narodne banke sukladno odredbama članka 80. stavak 6. ovoga Zakona provodi Hrvatska narodna banka.

Članak 85. b propisuje koje sve poslove štedno – kreditna zadruga u likvidaciji ne može obavljati te se štedno – kreditnim zadrugama u likvidaciji utvrđuje obveza izvješćivanja Ministarstva financija o tijeku postupka likvidacije.

Članak 85. c propisuje slučaj kada je likvidator u obvezi pokrenuti stečajni postupak te koji će se propisi primjenjivati na stečajni postupak.

Uz članak 8.

Ovim člankom određuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

TEKST ODREDAVA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU**Članak 17.**

(1) Član uprave kreditne unije može biti osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

- ima najmanje srednju stručnu spremu,
- ima odgovarajuće stručne kvalifikacije, sposobnost i radno iskustvo potrebno za vođenje poslova kreditne unije,
- član je kreditne unije za čiju upravu se kandidira,
- nije bila član uprave ili nadzornog odbora kreditne unije, odnosno član uprave trgovačkog društva u stečaju, odnosno kreditne unije kojoj je oduzeto odobrenje za rad,
- ispunjava uvjete iz Zakona o trgovačkim društvima za člana uprave,
- nije član uprave ili nadzornog odbora niti prokurist druge kreditne unije ili trgovačkog društva.

(2) Pod stručnim kvalifikacijama i iskustvom iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka podrazumijeva se najmanje trogodišnje radno iskustvo na rukovodećim položajima u kreditnoj uniji odnosno vođenja poslova trgovačkog društva ili financijske institucije.

Članak 23.

(1) Uprava kreditne unije mora bez odgađanja pisanim putem obavijestiti nadzorni odbor kreditne unije ako:

1. je ugrožena likvidnost ili solventnost kreditne unije,
2. nastupe razlozi za prestanak ili oduzimanje odobrenja za rad kreditne unije,
3. se financijsko stanje kreditne unije izmijeni tako da kreditna unija ne ispunjava uvjete iz članka 36. stavka 2. i članka 38. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Član uprave kreditne unije mora bez odgađanja pisanim putem obavijestiti nadzorni odbor kreditne unije o:

1. imenovanju i prestanku njegove funkcije u upravi ili nadzornim tijelima drugih pravnih osoba, i
2. oduzimanju odobrenja za člana uprave kreditne unije.

Članak 38.

(1) Stopa solventnosti kreditne unije je odnos između zbroja ukupnog iznosa članskih udjela i oblikovanih pričuva te aktive kreditne unije pomnožen sa 100.

(2) Stopa solventnosti mora u svakom trenutku iznositi najmanje 9% iznosa iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Zbroj ukupnog iznosa članskih udjela i oblikovanih pričuva kreditne unije ne smije biti manji od iznosa iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 56.

(1) Nakon obavljenog nadzora analizom financijskih izvještaja ili izravnog nadzora poslovanja kreditne unije ovlaštene osobe sastavljaju zapisnik o obavljenom nadzoru.

(2) Hrvatska narodna banka propisuje obrazac, način vođenja i dostavljanja zapisnika o obavljenom nadzoru.

Članak 85.

(1) Svi postupci za dobivanje odobrenja koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo financija dužno je sve zaprimljene zahtjeve za dobivanje odobrenja dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Postupci stečaja i likvidacije štedno-kreditnih zadruga koji su pokrenuti sukladno odredbama Zakona o štedno-kreditnim zadrugama («Narodne novine«, br. 84/02.) dovršit će se sukladno odredbama toga Zakona.

(4) Nadzor poslovanja štedno-kreditne zadruge do dana izdavanja odobrenja za rad kao kreditne unije sukladno odredbama ovoga Zakona ili preoblikovanja u štednu banku na temelju odobrenja za rad štedne banke sukladno odredbama ovoga Zakona i Zakona o bankama («Narodne novine«, br. 84/02.) ovlašteno je obavljati Ministarstvo financija.

(5) Na obavljanje nadzora Ministarstva financija nad poslovanjem štedno-kreditne zadruge na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje uređuju nadzor poslovanja kreditnih unija.